

Полтавець Леонід Безобразов став на Донбасі Гоголем

Коло 200701
26 жень

НАТАЛІЯ ЖОВНІР

Цьогоріч на Полтавщині вдруге вручили обласну премію імені Леоніда Бразова (це єдина суто літературна премія в області).

ЕКЗАМЕНИ НА ВІДСТАНІ

Леонід Безобразов (Бразов – псевдонім) народився 9 листопада 1916 року. Його батько помер від тифу, коли хлопчикові виповнилося три роки. Мати з двома малими синами переїхала до Полтави, де мешкав її брат Терентій. Дитинство майбутнього письменника пройшло у бідності, не безхмарними виявилися й студентські роки. Коли Леонід навчався в Полтавському інституті народної освіти (нині державний педагогічний університет імені Володимира Короленка), довелося майже рік відсидіти у в'язниці КДБ. Заарештували його як українського буржуазного націоналіста у справі «Спілки визволення України». Хлопець нібито готував замах на Сталіна і Калініна, а також агітував не підтримувати державну позику і розповідав антирадянські анекдоти. Утім, не

довівши справу до суду (бо змінилося керівництво), Леоніда випустили.

– Після виходу з тюрми батько швиденько закінчив інститут – і не тільки по своїй волі: його поспішали «випхати», заліки й екзамени ставили на великій відстані, боялися з ним говорити, – розповідає дочка письменника Лариса Безобразова.

Леонід Петрович поїхав учителювати на Донбас.

– Там його називали Гоголем, – каже пані Лариса, – бо, відпрацьовуючи з дітьми правильну вимову, російську й українську, заучував із ними скоромовки: «На горі гогочут гуси, под горою Гоголь»... Та й ніс у нього був як у Гоголя.

На Донбасі Леонід Безобразов організував драмгурток і поставив «Наталку Полтавку», сам грав роль Возного.

«ЗІПСОВАНИЙ» ТЕЛЕФОН

У Велику Вітчизняну війну добровольцем пішов на фронт, був артилеристом, командиром батареї. Воював, аж поки у Східній Пруссії не підірвався на

протипіхотній міні (відірвало ступню). Міг би на полі бою померти від кровотечі, якби його не виніс на собі бойовий товариш. Доки Леоніда доправили до госпіталю, у нього почалася гангрена. Йому сім разів пиляли ногу – одяли аж до коліна... Майже рік Леонід Петрович провів у госпіталах. У Полтаву повернувся, коли закінчилася війна.

Працював журналістом, очолював видавництво. Як же з Безобразова став Бразовим? Дуже просто. Уже на війні друкувався в газетах. Інформація передавалася телефоном, хтось недочув прізвища... Далі вже так і підписувався – Бразов.

Після 20 років роботи Леонід Петрович пішов на «творчі хліби». За життя вийшло друком більше 20 його книг (оповідання, повісті, романи). Хоча починав Бразов свій творчий шлях як драматург. Письменник Борис Левін згадував, що той написав більше десяти п'єс, а народна артистка Тамара Кислякова розповідала, що дві з них були прийняті до постановки в театрі імені Миколи Гоголя. Уже навіть розпочалися репетиції, та... Закінчилася хрущовська «відлига», і ці вистави були виве-

Письменник Леонід Бразов

дені з репертуару як такі, що «не відповідали завданням комуністичного виховання».

– У мене тільки в альманасі «Біла альтанка» зберігся фрагмент батькової п'єси, – говорить Лариса Леонідівна. – Він писав твори з тюремного минулого, а війну показував не з прапорами...